



## ЧИСЛЕНО МОДЕЛИРАНЕ НА НАПРЕГНАТОТО И ДЕФОРМИРАНО СЪСТОЯНИЕ ПРИ ТЕРМИЧНИ ТЕХНОЛОГИЧНИ ПРОЦЕСИ

**ПРОЕКТ 2018-ФМТ-02**

Тема на проекта:  
Числено моделиране на напрежното и деформирано състояние при термични технологични процеси

Ръководител:  
гл. ас. д-р инж. Иво Драганов

Работен колектив:  
Професионални кандидати:  
Иванелин Великов Иванов, доц. д-р инж. Юлиян Ангелов Ангелов, гл. ас. д-р инж. Николай Георгиев Георгиев, гл. ас. д-р инж. Светлин Петров Стоянов; Докторанти и постдокторанти: гл. ас. д-р инж. Стефанов Венчев, гл. ас. д-р инж. Павел Петров Петров, инж. Стилиана Милева Милева; Студенти: Николай Драганов Кошаров, фах. № 164067, II-ри курс, МТС; Мартин Атанасов Peev – фах. № 1641028, 4-ти курс, специалност СИнж., Кенан Халич Шеразефшин, фах. №141924, 4-ти курс, специалност СИнж.

Адрес: 7017 Русе, ул. "Студентска" 8, Руенски Университет "Ангел Кънчев"  
Тел.: 082 - 888 224  
E-mail: ivanov@uni-ruse.bg

Цел на проекта:  
Планиране и провеждане на поредица от натури и численни експерименти, които да способстват създаването на общи насоки и методики за симулиране на заваръчни процеси, предсказване на релаксацията на напреженията в метални покрития при висока температура и определяне на уморните напрежения и уморната якост в заварени конструкции.

Основни задачи:  

- Преглед на процесите на заваряване и методите за численото им симулиране;
- Моделиране на релаксацията на напреженията в меден образец със златно покритие и предсказване на напреженията при повишена температура;
- Сравнителен анализ на методите за оценка на уморните напрежения в заваръчни шевове при моделиране с метода на крайните елементи.

Основни резултати:  

- Извършен е кратък литературен обзор на въпроси свързани с процесите на заваряване и напрежението подобрен преглед на съществуващите техники за численото им симулиране;
- Предложен е алгоритъм за моделиране на релаксацията на напреженията и в решен членен пример за опитни образци от мед със златни покрития;
- Моделирана е заварена конструкция чрез метода на крайните елементи, моделирана и определено е натоварването във вибрационна машина.

Публикации:  

- Драганов И., Ю. Ангелов, С. Милева. Преглед на методите за числено симулиране на остатъчни напрежения и деформации при заваряване на РУ и СУ (под печат).
- Георгиев Н. Теоретично предсказване на релаксацията на напреженията в опитни образци от мед със златни покрития. Механика на машините, 2018 (под печат).
- Ivanov I., S. Stoyanov. Modeling and Investigation of Inertial Tamping Machine. Proceedings of University of Ruse - 2018, Volume 57.

**АНОТАЦИЯ**

**МАШИНО-ТЕХНОЛОГИЧЕН ФАКУЛТЕТ**  
**Катедра „Техническа механика“**

Настоящият проект е свързан с работата на екип от ученни и постдокторанти в катедра „Техническа механика“ в областта на механиката на деформираното твърдо тяло и приложната механика. За решаването на задачите, по отделните теми, са привлечени един докторант и четирима студента от ОКС „Бакалавър“, които имат изявен интерес в приложните направления на спешните проблеми.

Проектът включва три обособени теми, по които са получени следните по-значими резултати:

- Направено е задълбочено проучване на българската и световен опит в численото моделиране и симулиране на заваръчни процеси. Анализирани са предимствата и недостатъците на различните подходи и модели. Описаны са теоретичните основи на численото моделиране на процеса на заваряване.
- Предложен е числен модел за определянето на релаксацията на напреженията при огъване и изотермично отваряне на образци с тънки покрития. Демонстрирано е приложението на алгоритъма при повишената температура и в предсказана релаксацията на напреженията за опитни образци от мед с покритие от злато. Той е приложен и за други материали, подложени на изотермично отваряне.
- Създадени са математичен модел трамбовъчна машина и крайноелементен модел моторната плоча и предпазната рамка на машината. Извършени са поредица от натури изпитвания на трамбовъчната машина и са определени амплитудно-частотната характеристика и напреженията в моторната плоча и предпазната рамка, които са използвани за валидиране на числените модели. Получените резултати са от особен интерес при проектирането на трамбовъчна машина.

Резултатите получени по настоящия проект са представени пред националната и международна научна общност.

**PROJECT 2018-FMME-02**

**Project title:**  
Numerical modeling of stress and strain state in thermal technological processes

**Project director:**  
Assistant prof. Dr. Ivo Draganova

**Project team:**  
Prof. Dr. Ivelin Velikov Ivanov, assoc. prof. Dr. Julian Angelov, assistant prof. Dr. Nikolay Georgiev Georgiev, assistant prof. Dr. Svetlin Petrov Stojanov; PhD and postdoctoral researchers:  
Assistant prof. Dr. Dimitar Stefanov Velchev, assistant prof. Dr. Pavel Petrov Petrov, Eng. Stiliyan Mileva Mileva;  
Students:  
Nikolay Draganov Kosharov, Martin Atanasov Peev, Ivan Krasimirov Tsvetkov, Kenan Hails Sherafezин.

**Address:** University of Ruse, 8 Studentska str., 7017 Ruse, Bulgaria  
**Phone:** +359 82 - 888 224  
**E-mail:** ivanov@uni-ruse.bg

**Project objective:**  
Planning and conducting a series of experiments and simulations to help create common guidelines and methodologies for simulating welding processes, predicting the relaxation of stresses in metallic coatings at high temperature, and determining stress state and fatigue strength in welded constructions.

**Main activities:**

- Review of numerical simulation methods for welding processes;
- Modeling of stress relaxation in copper sample with golden coating and stress prediction under high temperature;
- Comparative analysis of different methods for fatigue stress estimation in weldments by finite element modelling.

**Main outcomes:**

- A brief literature review of welding processes and detailed overview of the existing techniques for simulations of the welding processes;
- Algorithm is suggested for modeling of stress relaxation and numerical example is solved for copper test samples with golden coating;
- Modelling of welded structure in finite element method, modelling and determining the loading in a macro model of a vibro-machine.

**Publications:**

- Draganova I., Y. Angelov, S. Mileva. Review of methods for numerical simulation of residual stresses and strains in welding. 57<sup>th</sup> Scientific Conference of UR and SU (in printing).
- Georgiev N. Theoretical Prediction of Stress Relaxation in Copper Test Samples with Golden Coatings. Mechanics of Machines, 2018 (in print).
- Ivanov I., S. Stoyanov. Modeling and Investigation of Inertial Tamping Machine. Proceedings of University of Ruse - 2018, Volume 57.

**ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ТЕМПЕРАТУРНОТО ПОЛЕ ПРИ ЗАВАРЯВАНЕ БЕЗ ДОБАВЪЧЕН МАТЕРИАЛ**

Създаден е тримерен крайноелементен модел на заваръчен шев, без добавъчен материал. За целта е използвана комерсиална програма Abaqus. Чрез решаване на задачата за нестационарен топлопроводен е симулиран процесът на електродъгово заваряване във вакуум. Създаден е създаването на обхватен топлонен поток. Резултатите за разпределение и формата на заваръчната вана и зоната на термично влияние, при различни режими на заваряване, са сравнени с проведените за тези режими експериментални изследвания. Изследвано е влиянието на листопада на прескочи, спомогнати от времето и отпечатането на неизменността на топлопроводните характеристики и функцията на разпределение на топлонния поток.

**МОДЕЛИРАНЕ НА РЕЛАКСАЦИТА НА НАПРЕЖЕНИЕТО В МЕДЕН ОБРАЗЕЦ СЪС ЗЛАТНО ПОКРИТИЕ И ПРЕДСКАЗВАНЕ НА НАПРЕЖЕНИЯТА ПРИ ПОВИШЕНА ТЕМПЕРАТУРА**

Изследвано е вътрешното напрежното състояние в материали с тънки покрития. За проведен експериментално изследование (от други автори) е създадена методика за моделиране и предсказване на релаксацията на напреженията при огъване. Извършено е сравнение на теоретичните с експерименталните резултати за образец с покритие. Анализирани са модела и са предсказани напреженията при повишената температура с течение на времето.

**МАТЕМАТИЧЕН И КРАЙНОЕЛЕМЕНТЕН МОДЕЛ НА ТРАМБОВЪЧНА МАШИНА**

Машините с инерционно задвижване имат високо ниво на вибрации. Тези инерционни сили са работната сила, която машината прилага, както е при трамбовъчната машина. Високото ниво на вибрации обаче създава проблеми с много части на машината, като предизвиква умора на материалата поради циклични си характер и най-уязвими са заварените съединения.

**ПРЕГЛЕД НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА ЧИСЛЕНО СИМУЛИРАНЕ НА ЗАВАРЪЧНИ ПРОЦЕСИ**

Изследвано е развитие на изчислителната техника обуздване на вибрации и програми за симулиране на заваръчни процеси.

Симулирането на заваръчни процеси по MKE позволява да бъдат получени резултати за формата и размерите на заваръчната вана, зоната на термично влияние, температурното поле, преместванията, заваръчни шев и заваряваните детали, физическите характеристики на материите, последователността на заваряване и т.н.

**КРАЙНОЕЛЕМЕНТЕН МОДЕЛ НА ПРЕДПАЗНА РАМКА ЗА ТРАМБОВЪЧНА МАШИНА**

Изграден е крайноелементен модел на рамка, която се състои само от черупови крайни елементи (кафиилементи) и неподвижни пружини, кръгли елементи (цилиндри), моделиращи вибрации в машината. Моделът е създаден с ограничение като центрото. Изразено е съществено напрежение с макроелементи на крайноелементен модел на конструирана съвместно със предизвиканата рамка на трамбовъчната машина и са определени напреженията и якостта при това напрежение. Това дава възможност да се проиграват различни варианти на конструкция на предпазната рамка и да се оценява техни ресурс като са приложени най-добрият вариант.